

Коровам другої групи (12 голів) вводили 2 мл суперфану і 15 мл тетравіту одноразово. Третя група корів (14 голів) була контрольною.

В результаті дослідження встановлено, що заплідненість корів першої групи після першого осіменіння склала 35,7%, а за 60 днів — 85,7% при індексі осіменіння 2,0. Заплідненість корів другої групи після першого осіменіння склала 58,3%, а за 60 днів — 83,3% при індексі осіменіння 1,8. У контрольній групі ці показники склали 28,5%, 64,2% і 3,0 відповідно.

УДК 619 : 616.36

ЕФЕКТИВНІСТЬ СІРЕПАРУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ВТОРИННОГО ГЕПАТОЗУ ТЕЛЯТ

В. І. Головаха, асист.

В. О. Гаркавий, асист.

Відновлення функціонального стану печінки у телят, перехворілих діареєю різної етіології, вивчали на 10 телятах, яким внутрішньом'язово на протязі місяця вводили по 2 мл сірепару. Препарат складається з ціанкобаламіну і продуктів, які утворюються при гідролізі тканин печінки (вуглеводи, амінокислоти, пурини та ін.). Функціональний стан печінки визначали за активністю гамма-глутамілтрансферази (ГГТ), аспартат- і аланінамінотрансфераз (АСаТ і АЛаТ), сорбітолдегідрогенази (СДГ), рівнем загального білка і білкових фракцій.

Застосування сірепару позитивно впливало на функціональний стан і структуру печінки. Найбільш показовими були зміни активності індикаторних ферментів печінки, особливо трансаміназ і СДГ. Якщо на початку дослідження активність аспарагінової трансамінази була підвищеною у 90% телят і становила в середньому $1,66 \pm 0,18$ ммоль/л, то в кінці вона зменшилась до $1,26 \pm 0,18$ ($P < 0,01$). Активність АЛаТ знизилась майже в два рази, СДГ — з $0,12 \pm 0,02$ до $0,07 \pm 0,01$ ммоль/л в кінці дослідження ($t = 3,27$; $P < 0,01$), в той час як у телят контрольної групи активність СДГ була підвищеною на протязі всього періоду дослідження. Це дає можливість зробити висновок про розвиток гепатодистрофії, чезер те, що підвищення активності СДГ є типовим для даної патології.

Зміни активності ГГТ, загального білка і білкових фракцій в сироватці крові телят обох груп були маловірогідними.

Сірепар справляє істотний вплив на гемопоез: кількість ери-

троцитів і гемоглобіну зросла на тридцять відсотків, що, в свою чергу, сприяло поліпшенню оксигенації печінки та відновленню її функціонального стану.

Таким чином, застосування сірепару позитивно впливало на відновлення структури гепатоцитів, стабільність їх мітохондріальних мембран, що, в свою чергу, сприяє відновленню функції печінки.

УДК 619 : 616.98 : 578.828.11

ВПЛИВ ДЕЯКИХ ФАКТОРІВ НА ПЕРЕБІГ ЕПІЗООТИЧНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ЛЕЙКОЗІ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

О. Б. Домбровський, канд. вет. наук

Аналізуючи дані досліджень трьох господарств, визначили епізootичну ситуацію по лейкозу. Результати гематологічних і серологічних (РІД) досліджень свідчать, що епізootичний процес має певні відмінності щодо напруженості в кожному господарстві та загальну тенденцію до широкого та нерівномірного поширення, прогресуючого розвитку, особливо в тих господарствах, де мало уваги приділяють своєчасній ранній діагностиці хвороби та проведенню раціональних оздоровчих заходів.

Так, в учоспі БЦДСГІ та колгоспі «Радянська Україна» відмічено значне інфікування стада корів, відповідно 48,1 та 53,4%. Одночасно слід вказати і на велику кількість гематологічно хворих в цих господарствах — 9,6 та 2,5%. Такому значному поширенню хвороби сприяли низький рівень профілактичних та оздоровчих заходів, які ґрунтувались на результатах гематологічних досліджень. Епізootичний процес в цих господарствах розвивався стадійно, динамічно але з тією особливістю, що стадія згасання епізootії зоставалась незавершеною протягом тривалого періоду часу. Цьому сприяли постійне існування та взаємодія всіх рушійних сил епізootичного процесу, низький рівень оздоровчих протилейкозних заходів.

В той же час слід відмітити порівняно низький рівень інфікованості в радгоспі «Пилипчанський» — 22,2%. Хворих тварин не виявлено в останні два роки, хоча на протязі 5 років в даному господарстві виявили від 4,8 до 0,3% хворих. Епізootичний процес там розвивався теж з певними особливостями — наявність стадії згасання та її завершеність.

Таким чином, на перебіг епізootичного процесу впливають такі фактори, як: строк неблагополуччя господарства, різниця в епі-